

Op weg naar verbinding

Def. Versie 2022-05-07

Beleidsplan 2022-2026 Protestantse Parkstadgemeente Brunssum, Heerlen, Landgraaf

1. Inleiding

De gemeentesituatie van de Protestantse Gemeente te Parkstad wordt gekenmerkt door

- a) **Achteruitgang in ledenaantal en inkomsten** als gevolg van de hoge gemiddelde leeftijd van de leden en het gebrek aan jongere gemeenteleden.
- b) **Schaalvergroting**, omdat de gemeente op den duur geen drie kerkgebouwen kan onderhouden, zal de geografische afstand van gemeenteleden naar hun kerkgebouw groter worden.
- c) **Kerk-zijn in de marge** als protestantse minderheid in een katholieke omgeving en de verder groeiende algemene ontkerkelijking.
- d) **De gevolgen van corona** met de vraag welke invloed corona op het gemeentelven heeft en zal hebben nadat alle maatregelen zijn opgeheven.

Belangrijk element van het gemeente-zijn in de Parkstadregio is de onderlinge verbondenheid. Dit staat onder druk door de noodzakelijke verdere schaalvergroting en de (nog onbekende) gevolgen van de coronabeperkingen van de afgelopen twee jaar. Naast de onderlinge verbondenheid speelt ook de verbondenheid naar buiten toe een belangrijke rol. Contact en mogelijke samenwerking met andere geloofsgemeenschappen kan over en weer het gemeentelven verrijken en perspectief bieden. Daarmee is 'verbinding' een belangrijke sleutelbegrip in dit beleidsplan. Het aspect van 'groei' uit ons vorige beleidsplan zal daarin worden meegenomen: Groei niet zozeer in kwantiteit, maar in kwaliteit. Naast geloofsverdieping gaat het om groei van onszelf, van onze talenten, van onze betekenis in deze gemeente en in deze regio. Want ondanks alles kent de Protestantse Gemeente te Parkstad een relatief grote groep actieve leden die samen de schouders zet onder het kerkenwerk en vorm geeft aan het geloof in Parkstad.

Dit beleidsplan wordt jaarlijks geëvalueerd en waar nodig van actiepunten voorzien en/of bijgesteld.

2. Missie (waar staan we voor)

Vanuit ons geloof zijn we niet zozeer gericht om onomstotelijke geloofswaarheden te verkondigen of op te leggen, maar we willen in woord en daad getuigen van Gods onvoorwaardelijke liefde tot ons mensen. Door Zijn Zoon Jezus Christus heeft God mensen met elkaar verbonden en roept Hij ons mensen om *geloof, hoop en liefde* te leven. Daarbij gaat het om geloof in God EN in mensen, om hoop die ons draagt om elkaar te dragen, om liefde die in elk mens Gods aanwezigheid herkent. We willen ruimte geven en momenten creëren waar we als mensen nadenken en in gesprek kunnen gaan over wat ons kracht en energie geeft als ons leven even tegenzit. Daarbij ligt voor ons de nadruk niet zozeer erop dat Jezus aan het kruis gestorven is om iets 'voor' ons mensen te doen, maar vooral om 'met' ons mensen te zijn, zoals verwoord door de Britse theoloog Samuel Wells. Dat God in Jezus Christus met ons mensen wil zijn, motiveert ons om als gelovige en als geloofsgemeenschap 'met' elkaar en met onze medemens te zijn. Vanuit ons geloof zijn we gericht op wederzijds respect en wederkerige relaties met mensen, die diepgaande en duurzaam zijn. We willen behoeftes peilen bij mensen en daar met elkaar iets mee doen. Het gaat om ontmoeting, verdieping en het delen van levens- en geloofsvragen. Als geloofsgemeenschap zijn we erop gericht om verbinding te leggen en verbinding te maken met elkaar, met geloofsgemeenschappen in onze omgeving en met mensen in onze omgeving.

3. Visie (waar gaan we voor)

Onze gemeente wil een open gemeenschap zijn, die ruimte biedt aan mensen om mens te zijn voor en met God, voor en met elkaar. Dit streven wordt vormgegeven in bijeenkomsten rond liturgie en eredienst en andere ontmoetingsmomenten. Daarbij zoeken we ook naar mogelijkheden om in verbinding met kunst, muziek en

moderne communicatiemiddelen het christelijke verhaal op eigentijdse manier vorm en inhoud te geven. Verder willen we ons als gemeente inspannen om plekken te creëren waar mensen elkaar ontmoeten, verbinding met elkaar maken en met elkaar mee kunnen leven. Vanuit deze gedachten gaan we als gemeente op weg om verbinding te leggen en verbinding te maken.

4. Situatieschetsen en uitdagingen (waar gaan we aan werken)

a. Hoge gemiddelde leeftijd en vitaliteit

De situatie:

Naast het proces van vergrijzing van de gemeente speelt het feit dat de aanwezigheid van jongere generaties geminimaliseerd is. Ook is het voor de leden van de jongere generaties niet meer vanzelfsprekend om het (bestaande) kerkenwerk over te nemen. Er is gebrek aan vrijwilligers en ambtsdragers. Door deze ontwikkelingen komt de bestaande structuur van de gemeente onder druk te staan. Deze druk is voorlopig verminderd door de nieuwe structuur van de gemeente en de samenvoeging van de drie gemeenten tot één gemeente met drie wijken. Daarom is het belangrijk om de nieuwe structuur van grote en kleine kerkenraad met werkgroepen verder uit te werken en te consolideren. Toch is te verwachten dat ook in de nieuwe situatie de eerder genoemde problemen (op termijn) weer een rol zullen spelen.

Daarnaast is het voor gemeenteleden belangrijk om te ervaren dat onze gemeente grijs is EN vitaal. Het gaat erom dat gemeenteleden worden gestimuleerd om tijdens bijeenkomsten verbinding met elkaar te maken en deze te verdiepen door het gesprek over geloofs- en levensvragen te bevorderen. Ook bij de voorbereiding en doorvoering van (bijzondere) kerkdiensten kunnen gemeenteleden een rol (blijven) spelen. Het gaat erom dat we samen doen en ontdekken waar we zelf enthousiast van worden. Daarbij gaat het niet zozeer om kwantitatieve groei (in aantallen), maar om kwalitatieve groei, dat is geloofsverdieping.

De uitdaging:

De uitdaging is om (laagdrempelige) bijeenkomsten te (blijven) organiseren waar ruimte is voor geloofsverdieping doordat er gesproken wordt over geloofs- en levensvragen. Dit wordt ook vorm en inhoud gegeven door bijzondere kerkdiensten waar gemeenteleden betrokken zijn bij de voorbereiding en uitvoering (D+V diensten, kerkdiensten anders, jongeren- en gezinsdiensten, top2000-kerkdienst). Verder is de uitdaging om wegen te zoeken om met de jongere generaties in contact te komen en via gezamenlijke gesprekken te verkennen waar behoefte aan is en op welke manier invulling aan het gemeentelven nu en in de toekomst kan worden gegeven.

b. Schaalvergroting en onderlinge verbondenheid

De situatie:

Ook het proces van schaalvergroting is een gegeven voor onze gemeente, dat tot pijnlijke keuzes dwingt, zoals b.v. de keuze voor het gebruik en de bestemming van de drie kerkgebouwen, die op termijn niet allemaal onder de financiële verantwoording van de gemeente kunnen (blijven) vallen. Tegelijkertijd komt daarmee de bestaande onderlinge verbondenheid in de drie wijken onder druk te staan.

De uitdaging:

De uitdaging is om in deze situatie wegen te vinden de onderlinge verbondenheid binnen onze gemeente te onderhouden of zelfs te vergroten om op deze manier verder door te groeien op weg naar één gemeente. Dit is mogelijk door regelmatig bijeenkomsten te organiseren op de hoofdlocatie van de gemeente of, mocht er behoefte zijn, ook op andere locaties. Gemeenteleden kunnen ook worden gemotiveerd om zelf kleinschalige bijeenkomsten te organiseren in hun eigen leefomgeving, waar ook niet-gemeenteleden aan kunnen sluiten. Het kan bij iemand thuis worden gehouden, waar ook een ambtsdrager of predikant kan worden uitgenodigd.

c. Kerk in de marge en verbinding met anderen

De situatie:

We zijn ons bewust dat we als protestanten in onze (overwegend katholieke) omgeving een minderheid zijn, wetende dat ook in de (katholieke) parochies de ontkerkelijking merkbaar en zichtbaar doorzet. En wetende dat er ook andere protestantse gemeenschappen in onze omgeving zijn, naast andere PKN-gemeenten in de regio, die in dezelfde situatie verkeren.

De uitdaging:

De uitdaging is om contact te leggen en verbinding te maken met de verschillende geloofsgemeenschappen in onze omgeving (katholieke parochies, Andreasparchie, Lutheranen, Gereformeerde Kerk-Vrijgemaakt, Baptisten, Leger des Heils, en andere PKN- gemeenten in Zuid-Limburg). We doen dit in het bewustzijn dat in onze huidige situatie kerk-zijn betekent: kerk-zijn in de marge. De uitdaging is daarom dat we ons als geloofsgemeenschap niet op onszelf terugtrekken, maar verbinding te maken met verschillende (ook niet-kerkelijke) instanties in onze omgeving. Leidende vraag is wat wij aan mensen in onze omgeving te bieden hebben en kunnen bieden. Te denken valt aan openstellen van accommodaties en aan activiteiten die mensen van binnen en buiten onze gemeenschap met elkaar verbindt. Het diaconale project in Heerlen (in samenwerking met de Lutherse Kerk en Stichting Wijkpresentie) is daar een voorbeeld van.

d. Het gemeenteleven tijdens en ná corona

De situatie:

Door de coronamaatregelen zijn er in de afgelopen twee jaar nauwelijks fysieke ontmoetingen mogelijk geweest, waardoor het gemeenteleven voor een groot en belangrijk deel stilligt. De beperkingen spelen ook door in de kerkdiensten en gemeentebijeenkomsten, die niet mogelijk zijn. Er zijn nieuwe en belangrijke stappen gezet in de richting van digitale uitzending van kerkdiensten, waardoor onderlinge verbondenheid voor een deel kan worden aangehouden. We hopen dat de corona-maatregelen binnen afzienbare tijd komen te vervallen zodat we weer ons gewone gemeentewerk op kunnen starten.

De uitdaging:

In de coronatijd heeft de gemeente grote stappen richting digitalisering genomen doordat de kerkdiensten live worden gestreamd en ook later terug kunnen worden gekeken. Verder is er wekelijks een vlog. Hoewel er méér mensen via de uitzending van de kerkdiensten worden bereikt, is de vraag welke invloed corona op het gemeenteleven heeft en zal hebben nadat alle maatregelen zijn opgeheven. Want ook als de corona-maatregelen volledig komen te vervallen is de vraag of gemeenteleden weer op dezelfde manier aan het gemeenteleven zullen deelnemen. Er van uitgaande dat fysieke ontmoetingen essentieel zijn voor het gemeenteleven zullen weer verschillende ontmoetingen voor gemeenteleden worden aangeboden, waar ontmoeting en verdiepende gesprekken plaats kunnen vinden, beginnend bij het koffiedrinken ná afloop van kerkdiensten.